

ІНСТИТУТ ЗАОЧНОЇ І ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

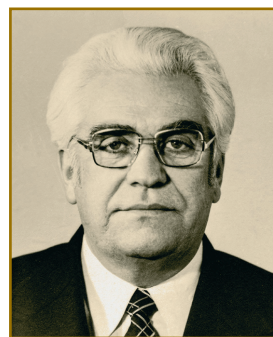

Тривав восьмий повоєнний рік. Друга світова війна залишила нам у спадщину не тільки мільйони сиріт і вдів, а й руїни заводів і фабрик, шкіл і медичних установ, житлових будинків та споруд різного призначення. Тільки в Дніпропетровській області загарбниками було зруйновано і спалено понад 5000 житлових будинків, 453 медичні установи, 1390 шкільних будівель.

Необхідно було відбудувувати зруйноване, творити нове. Тому, відразу після звільнення Дніпропетровської області від окупантів, розгорнулося широкомасштабне будівництво. Та без кваліфікованих інженерів-будівельників відбудова зруйнованого війною господарства була неможлива.

До роботи з підготовки фахівців долучилися всі навчальні заклади будівельного профілю України, серед них і ДІБІ. Пріоритетне завдання колективу вишу на той час — забезпечити довоєнний випуск спеціалістів і найближчим часом перевершити його рівень. В інституті збільшувався прийом студентів, організовувалися нові форми навчання, відкривалися нові спеціальності.

У 1951 р. створено гідротехнічний факультет, а в 1952 р. — факультет виконання будівельних робіт, на який зараховувалися особи з середньою спеціальною освітою та досвідом роботи в будівельних організаціях. Через два з половиною роки факультет випускав висококваліфікованих спеціалістів, які потім ставали відомими організаторами будівельного виробництва.

П. Є. Єсипенко

*Заступник голови
Ради Міністрів УРСР
(1975–1987)*

В 1953 р. у ДІБІ відкрилася заочна форма навчання. На I курс зараховані перші 100 студентів-заочників: 50 осіб — на спеціальність «Промислове та цивільне будівництво (ПЦБ) і 50 осіб — на спеціальність «Будівельні машини і обладнання» (БМО). Керівництво спеціальностями тимчасово здійснювалося деканами денної форми навчання: зі

спеціальності «ПЦБ» — деканом будівельного факультету, доц. К. А. Книшем, зі спеціальності «БМО» — деканом механічного факультету, доц. Г. Ф. Дьогтевим.

Поява заочної форми навчання дала можливість сотням юнаків і дівчат одержати вищу освіту без відриву від виробництва. Разом із молоддю осягали вершини будівельної майстерності і ті, хто в роки війни на різних рубежах нашої Батьківщини прискорював перемогу над ворогом. Серед студентів-заочників першого набору були: П. О. Нікітін (1910 р.н.), А. Г. Олійник (1911 р.н.), В. С. Біскупський (1912 р.н.), Б. М. Хейфец (1912 р.н.), О. М. Дешко (1912 р.н.) та ін.

З великим ентузіазмом і наполегливістю навчалися колишні воїни. За визнанням викладачів, такої високої дисципліни і старанності в навчанні, як у студентів-фронтовиків, не спостерігали вони за всю свою педагогічну діяльність. Тому саме ці студенти досягали значних успіхів у професійній і громадській роботі.

Прикладом для поколінь може бути доля одного з багатьох, яких не зламали ні грізні воєнні роки, ні труднощі повоєнного часу, — П. Є. Єсипенка (1919–2013), випускника заочного факультету ДІБІ 1958 р. Закінчивши в 1938 р. Миколаївський будівельний технікум, Павло Євменович активно освоював будівельну справу на будівельних майданчиках України. З 1941 по 1945 р. — учасник боїв на фронтах Великої Вітчизняної війни. Нагороджений бойовими орденами і медалями. Після демобілізації відбудовував зруйноване війною народне господарство. На будівельних майданчиках України пройшов усі сходинки кар'єрного зростання: майстер, виконроб, старший виконроб, головний інженер, начальник будівельного управління, а після закінчення заочного факультету ДІБІ був призначений головним інженером, потім — керівником будівельно-монтажного тресту № 17, колектив якого будував найважливіші для економіки України споруди: Південмаш, Шинний завод, Завод пресів, Радіозавод, Запорізький абразивний завод та ін.

Упродовж 1963–1965 рр. П. Є. Єсипенко — заступник начальника Головпридніпровськбуду, з 1965 до 1973 р. — перший заступник міністра сільського будівництва УРСР, у 1974–1975 рр. — міністр сільського будівництва УРСР. З 1975 по 1987 р. працював заступником голови Ради Міністрів УРСР. У цей час П. Є. Єсипенко очолив всю будівельну галузь України, проводив велику організаційну роботу з будівництва об'єктів важкої індустрії, оборонної промисловості, соціальної сфери, житлового будівництва, спортивних споруд та ін. Під його безпосереднім керівництвом збудовані тисячі об'єктів промислового і соціального призначення. Це плід його невтомної праці, спрямованої на координацію зусиль усіх будівельників, Держбуду, будівельних і галузевих міністерств України, обласних виконавчих комітетів. У 1977 р. був призначений головою Олімпійського комітету УРСР.

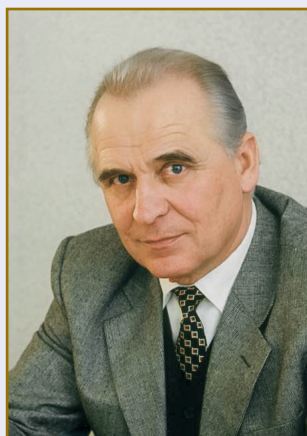
В. І. Сокурєнко — директор ІЗіДО, професор кафедри теплотехніки та газопостачання, кандидат технічних наук, відмінник освіти України.

Народився 4 березня 1938 р. у с. Коржеве Бобринецького району Кіровоградської області.

Після закінчення сьомого класу, в 1952 р. вступив у Дніпропетровську спеціальну середню школу військово-повітряних сил, навчання в якій завершив у 1955 р. зі срібною медаллю. У тому ж році став студентом інженерного факультету Київського вищого інженерно-авіаційного воєнного училища військово-повітряних сил, його освітній фініш у якому відбувся в 1960 р.

Упродовж 1960–1963 рр. служив у Збройних Силах СРСР, зокрема у 1962–1963 рр. брав участь у виконанні міжнародних обов'язків на о. Куба в період Карибської кризи. Учасник бойових дій.

З 1963 по 1974 р. працював у Дніпропетровській філії Науково-дослідного інституту технології машинобудування, де в 1972 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук.

**СОКУРЄНКО
Володимир Ілліч**

*Директор інституту,
кандидат
технічних наук*

У Придніпровській державній академії будівництва та архітектури працює з 1974 р.: старшим викладачем (1974–1977), доцентом (1977–2000), завідувачем (1996–2010) і професором (з 2000 р. до сьогодні) кафедри теплотехніки та газопостачання, а також деканом заочного факультету (1984–2002) і директором Інституту заочної і дистанційної освіти (з 2002 р. дотепер).

Наукові дослідження вченого пов'язані з теплообміном у складних випромінювальних системах космічного призначення та теплотехнічному обладнанні у промисловому та цивільному будівництві.

Опублікував понад 140 наукових праць. Має десять авторських свідоцтв на винаходи.

Академічний радник Міжнародної інженерної академії (1995), член-кореспондент Міжнародної академії наук екології та безпеки життєдіяльності (2001), дійсний член Академії будівництва України (2005).

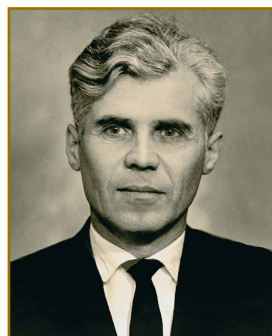
Нагороджений знаком Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України», Почесною грамотою Верховної Ради України.

Щаслива доля Павла Євменовича — це результат його негасимої енергії, ерудиції, таланту інженера-будівельника, сміливості в прийнятті неординарних рішень, добропорядності і постійної уваги до людей і колективів, з якими йому доводилося працювати.

Заочний факультет неабияк пишається таким випускником, як П. Є. Єсипенко — заслужений будівельник України, лауреат Державної премії України, лауреат премії імені академіка М. С. Буднікова, дійсний член Академії будівництва України, член Президії Академії будівництва України, двічі нагороджений Почесною

грамотою Президії Верховної Ради УРСР, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, 17 орденами і 30 медалями. Обирався депутатом Верховної Ради УРСР ІХ, Х та ХІ скликань.

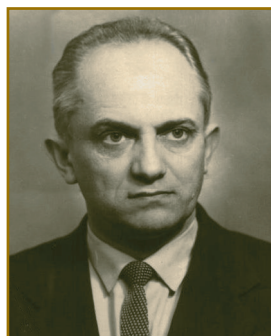
Після першого набору студентів-заочників з кожним наступним роком прийом на заочну форму навчання збільшувався. Уже в 1954 і 1955 рр. на І курс зараховувалося по 150 осіб. Заочний факультет став структурним підрозділом інституту. Свого часу утвердженню заочної форми навчання в інституті сприяли: начальник навчальної частини П. Т. Резніченко (ректор інституту

М. М. Писанко
*Декан факультету,
1955–1960 рр.*

П. О. Гагарін
*Декан факультету,
1960–1968 рр.*

Г. І. Акатов
*Декан факультету,
1968–1970 рр.*

Ю. В. Самбор
*Декан факультету,
1970–1978 рр.*

П. В. Шевченко
*Декан факультету,
1978–1983 рр.*

Обговорення структури інституту. Зліва направо: декан В. І. Сокурєнко, ректор академії В. І. Большаков, заст. декана І. Ф. Огданський, 2001 р.

в 1964–1987 рр.), начальник навчальної частини Г. І. Акатов (декан заочного факультету в 1968–1970 рр., проректор інституту в 1970–1980 рр.).

25 листопада 1955 р. виконувачем обов'язків декана заочного факультету призначено к.т.н. М. М. Писанка — учасника Великої Вітчизняної війни, випускника ДІБІ 1951 р. Саме Миколі Макаровичу довелося виконувати всю роботу з організації і утвердження заочного факультету.

Безпосередню допомогу щодо методичного забезпечення факультету надавали методисти: асистент кафедри деталей машин І. І. Рибас (пізніше — доцент, декан загальнотехнічного факультету), асистент П. О. Гагарін (пізніше — декан заочного і загальнотехнічного факультетів).

У 1957 р. на заочному факультеті було відкрито нову спеціальність — «Виробництво будівельних виробів і конструкцій». У цей період промислове і житлове будівництво вимагало поповнення спеціалістами-будівельниками. Будівництво перетворювалося на індустріальний потоковий процес монтажу будинків і споруд із великорозмірних елементів і деталей. Потрібна була нова технологія і методи будівництва. Основне завдання — підготовка інженерів-технологів для роботи на підприємствах, які виготовляли бетонні та залізобетонні вироби, конструкції і деталі.

М. С. Хрущов, який був на той час лідером країни, звертав особливу увагу на систему заочної освіти. За його словами, розвиток вищої технічної школи повинен здійснюватися на основі вечірньої і заочної освіти, а найбільш підготовлені спеціалісти — це ті, хто поєднує навчання і працю на виробництві.

Міністерство вищої і середньої спеціальної освіти СРСР у березні 1960 р. прийняло рішення створити в провідних вишах країни загальнотехнічні факультети (ЗТФ). Відкрито такий факультет і в ДІБІ. Іногородні студенти навчалися на заочній формі, місцеві — на вечірній. Після трьох років навчання вони одержували загальнотехнічну підготовку, потім спеціалізувалися на

заочному факультеті, здобуваючи одну з інженерних професій будівельного профілю.

Загальнотехнічний факультет в інституті набув великої популярності. З відкриттям цього факультету в ДІБІ окреслилася перевага вечірньої і заочної форм навчання. Так, у 1964 р. із 1080 осіб, зарахованих до інституту, на стаціонар було прийнято лише 450.

Варто звернути детальну увагу на безперервну освіту, оскільки надалі і ЗТФ, і вечірній факультети були ліквідовані (1986), а студенти переведені на заочний факультет, і в ДІБІ залишилася єдина форма навчання без відриву від виробництва — заочна.

У цей період в керівництві заочного факультету відбувалися службові переміщення. Деканом факультету промислового і цивільного будівництва призначений М. М. Писанко, а на посаду декана заочного факультету — асистент кафедри підвалін і фундаментів П. О. Гагарін (1918–1970).

Після закінчення школи, у 1938 р. він вступив до педінституту на фізико-математичний факультет. Але в 1941 р. був мобілізований до Червоної армії, де служив до 1946 р. Трудову діяльність розпочав у ДІБІ на посаді старшого лаборанта військової кафедри. З 1951 р. працював у будівельно-монтажному тресті № 17: виконробом, інженером-конструктором, головним інженером будівельної дільниці, секретарем парткому, головним технологом. З 1954 до 1958 р. — аспірант кафедри підвалін і фундаментів ДІБІ. Після закінчення аспірантури обіймав посаду асистента кафедри і методиста заочного факультету. З 10 липня 1960 р. — декан заочного факультету.

Слід зазначити, що студенти-заочники на екзаменаційних сесіях та захистах дипломних проектів показували вищі результати, ніж студенти стаціонару.

Факультет готував для країни тисячі спеціалістів, організаторів і керівників масштабних будов. Безумовна заслуга в цьому і декана заочного факультету П. О. Гагаріна — людини, яка з честю виконувала всі покладені на неї обов'язки з удосконалення заочної освіти і збереження її престижу.

З січня 1968 р. деканом заочного факультету призначений Г. І. Акатов (1919–2001). У 1941 р. він закінчив будівельний факультет ДІБІ, учасник Великої Вітчизняної війни. З грудня 1953 р. працював у ДІБІ: старшим викладачем, доцентом кафедри ЗБК, деканом заочного факультету, проректором з вечірнього і заочного навчання, проректором із навчальної роботи. За час роботи деканом заочного факультету багато зробив для поліпшення організації навчального процесу, підвищення якості підготовки фахівців.

Роботу з удосконалення навчального процесу скеровувала Науково-методична рада інституту, якою опікувалися проректори з навчальної роботи, доценти М. М. Писанко та В. І. Харченко. Особлива увага надавалася розробці методичних посібників для студентів-заочників. До виконання цієї роботи активно залучалися кафедри. Забезпечення заочників методичною і навчальною літературою дозволило вже в найближчі роки підвищити якісні показники результатів екзаменаційних сесій до 30%. Серед кращих викладачів-методистів тих років слід згадати професорів М. Л. Рускевича,

Г. Ф. Дьогтева, доцентів А. Й. Танатара, М. М. Писанку, Г. І. Лусту, Г. І. Акатова, А. П. Чехова та ін.

У лютому 1970 р., згідно з Наказом Міністерства освіти УРСР, доц. Г. І. Акатов став проректором із заочного і вечірнього навчання ДІБІ.

Деканом заочного факультету призначено асистента кафедри будівельної механіки Ю. В. Самбора. У 1951 р. він закінчив ДІБІ, працював на будівельних майданчиках Ленінградської, Дніпропетровської і Карагандинської областей. З 1960 р. обіймав посади асистента і доцента у ДІБІ. Як принципова і вольова людина, Юрій Вікентійович зберіг на факультеті все краще, чого було досягнуто за попередні роки.

З кожним роком кількість студентів на заочному факультеті збільшувалася. Цьому сприяв авторитет факультету, на якому якість підготовки фахівців не поступалася якості підготовки на стаціонарі. Більшість випускників ЗТФ поповнювали лави студентів саме заочного факультету ДІБІ. Ось що писали студенти-заочники в газеті «Молодий будівельник»: «Слід відверто сказати, що Дніпропетровський інженерно-будівельний інститут має заслужений авторитет серед інших навчальних закладів. Інженерна підготовка в нашому інституті значно краща, ніж в інших. Учитися в умовах високої вимогливості, звичайно, важче, але ми помічаємо інше: наші знання незрівнянно вищі, ніж у студентів-заочників, які навчаються в інших будівельних інститутах».

Випуск спеціалістів для народного господарства за 1970–1975 рр. порівняно з 1965–1970 рр. зріс майже вдвічі (з 707 до 1367 осіб).

У 1974 р. на заочному факультеті розпочато підготовку інженерів-педагогів для системи профтехосвіти.

У цей період факультет готував інженерів за п'ятьма спеціальностями: «Промислове і цивільне будівництво», «Виробництво будівельних виробів і конструкцій», «Теплогазопостачання і вентиляція», «Підйомно-транспортні машини і обладнання», «Будівництво». Заочний факультет став одним із найбільших в інституті та успішно продовжував підготовку кадрів з перспективних напрямів науки і техніки, будівельного виробництва, озброював молодих спеціалістів сучасними знаннями, навичками організаторської і громадської роботи, умінням застосовувати одержані знання на практиці.

У жовтні 1978 р. Ю. В. Самбор звільнився від виконання обов'язків декана заочного факультету в зв'язку з обранням його деканом факультету будівельних конструкцій.

Деканом заочного факультету призначений доцент кафедри опалення і вентиляції П. В. Шевченко. У 1960 р. він закінчив механічний факультет Дніпропетровського сільськогосподарського інституту, був викладачем спецдисциплін у ремісничому училищі та машинобудівному технікумі. З 1962 р. працював за сумісництвом, а з 1963 по 1965 р. — штатним асистентом кафедри технології металів у ДІБІ. Після закінчення навчання в аспірантурі обіймав посади асистента, старшого викладача, доцента кафедри ТГПВ, а з поділом кафедри в 1973 р. — доцента кафедри опалення і вентиляції. Кандидат технічних наук, автор понад 60 наукових праць, має чотири авторські свідоцтва на винаходи.

Період з другої половини 70-х рр. до середини 80-х рр. характеризується піднесенням цивільного і промислового будівництва у Придніпров'ї. Роль ДІБІ

Колектив інституту, 2002. Зліва направо: метод. Л. В. Мусатова, заст. декана Р. Б. Папірник, метод. О. О. Савшак, метод. В. В. Дірявка, інж. I кат. Л. В. Солод, декан фінансово-економічного факультету Л. М. Левченко, дир. ІЗіДО В. І. Сокурєнко, метод. Л. В. Аблязова, інж. II кат. К. В. Коновалова, декан технічного факультету І. Ф. Огданський

в підготовці інженерів будівельного профілю постійно зростала. Плани прийому на денну форму навчання розширювалися. Нагальною стала проблема дефіциту навчальних площ. У 1981 р. розпочалося будівництво 13-поверхового навчального корпусу. Сотні студентів стаціонару залучені до будівельних і допоміжних робіт. Не пасли задніх і студенти-заочники. Працюючи в різних будівельних організаціях, вони брали безпосередню участь у зведенні будівлі. Майстер Дніпропетровського заводобудівного комбінату, студент III курсу заочного факультету Павло Золотар з бригадою А. П. Пастухова змонтував каркас будівлі.

Інститут, маючи високий науково-педагогічний потенціал, продовжував нарощувати методичне забезпечення студентів, які навчалися без відриву від виробництва. Кафедри математики та опору матеріалів першими серед вишів міста почали регулярний випуск таких методвказівок для студентів-заочників, у яких викладено типові моделі контрольних робіт, що пропонуються навчальним курсом.

Представники кафедри теоретичної механіки зібрали та виготовили власноруч одну з найбагатших в Україні колекцію діючих моделей і макетів, які начисто демонструють основні принципи законів механіки. Збагатили свої навчальні лабораторії кафедри підвалин і фундаментів, будівельних машин, опору матеріалів та ін.

Викладачі інституту чесно і сумлінно виконували свою справу, — проводили наукові дослідження,

передавали молоді свій досвід і знання, а в цей час у країні з кожним роком посилювалися кризові явища, які уповільнювали темпи економічного зростання, знижували рівень життя людей, породжували недовіру до влади. Так закінчувалося перше п'ятиріччя 80-х рр., а з ним і період так званого застою.

У грудні 1983 р. доц. П. В. Шевченко звільнився з посади декана заочного факультету в зв'язку із закінченням терміну обрання. Обов'язки декана заочного факультету покладено на к.т.н., доцента кафедри тепло-техніки і газопостачання В. І. Сокурєнка. Вчений опублікував понад 140 наукових робіт, у тому числі чотири монографії, має десять авторських свідоцтв на винаходи. З січня 1974 р. працював на кафедрі теплотехніки і газопостачання ДІБІ: старшим викладачем, доцентом, професором, завідувачем кафедри (1996–2010).

Перебудова, що розпочалася з ініціативи М. С. Горбачова в 1985 р., ставила перед країною нові завдання, виконання яких повинно було вивести країну з кризи, яка охопила всі сфери життя. Реформи, що проводилися в країні, не могли не стосуватися системи підготовки спеціалістів у вищих навчальних закладах. У 1984 р., згідно з Наказом Мінвузу СРСР, заради експерименту кільком вишам, у тому числі й ДІБІ, зі спеціальності «Промислове і цивільне будівництво» було дозволено підготовку спеціалістів з вищою освітою в скорочені терміни без відриву від виробництва. Така підготовка здійснювалася для осіб, які закінчили середні спеціальні навчальні заклади за профілем обраної для навчання

Колектив інституту (2008). Зліва направо: перший ряд: метод. М. О. Сошнікова, секр. Д. М. Тонояни, метод. В. Б. Цимбал, секр. А. Г. Чайка, пров. інж. Н. С. Іщенко, заст. декана фінансово-економічного факультету Л. М. Левченко, інж. I кат. Н. П. Букреєва, нач. відділу ДО Л. В. Солод; другий ряд: заст. декана технічного факультету С. О. Дяченко, метод. О. Н. Терехова, декан фінансово-економічного факультету Р. Б. Папірник, метод. О. О. Савшак, дир. ІЗіДО В. І. Сокурєнка, метод. В. В. Дірявка, декан технічного факультету І. Ф. Огданський, заст. декана технічного факультету Н. О. Літвінчова

у вищі спеціальності і працювали за цією спеціальністю не менше ніж два роки. Було встановлено і єдиний термін їхнього навчання у ВНЗ — 4,5 роки.

Доречно зазначити, що робочі навчальні плани для прискореної форми навчання були розроблені деканатом заочного факультету ДІБІ, і коли відкрилася прискорена підготовка в інших вишах України, вони стали основою для розробки навчальних планів і з інших спеціальностей.

Групи, укомплектовані студентами-прискорениками, завжди мали високі показники в навчанні і низький відсоток відрахувань. Цей вид підготовки спеціалістів набув широкої популярності, і перші набори склали по три групи (90 осіб).

У 1986 р. ліквідувався вечірній і загальнотехнічний факультети, а контингент студентів було передано на заочний факультет.

У цей період на заочному факультеті навчалося близько двох тисяч студентів з дев'яти спеціальностей: «Промислове і цивільне будівництво», «Будівельні і дорожні машини», «Теплогазопостачання і вентиляція», «Виробництво будівельних виробів і конструкцій», «Міське будівництво», «Інженери-педагоги для профтехосвіти», «Технологія машинобудування», «Лісоінженерна справа і деревообробка», «Автомобілі і трактори».

Заочний факультет став найчисельнішим у ДІБІ. На ньому працювало 34 кафедри інституту з 38. Навчання здійснювалося висококваліфікованими викладачами, у тому числі завідувачами кафедр.

Перебудова у вишах регламентувалася Постановою ЦК КПРС і РМ СРСР «Про заходи щодо докорінного поліпшення якості підготовки спеціалістів з вищою освітою і використанням їх в народному господарстві» від 13 березня 1987 р. Першочергові заходи з перебудови системи підготовки спеціалістів з вищою освітою без відриву від виробництва визначені Наказом Мінвузу СРСР № 613 від 1 вересня 1987 р.

У цей час деканатом заочного факультету розроблялися і реалізувалися заходи стосовно вдосконалення підготовки спеціалістів на заочному факультеті:

- скасовано заочну форму заліку контрольних домашніх завдань, виконаних студентами, і запроваджено обов'язкову співбесіду за результатами контрольних робіт;
- організовано і здійснювалося за наявності виконаних робіт дострокове складання іспитів і заліків студентами факультету (протягом семестру);
- опрацьовано систему надання права деяким студентам на повторне навчання;
- згідно з наказом ректора, встановлено обов'язковий єдиний робочий день роботи зі студентами-заочниками — субота;
- підготовлено документацію для формування тематики дипломних проектів студентів-заочників спільно з підприємствами та організаціями за місцем їхньої роботи, враховуючи реальні завдання виробництва з реконструкції підприємств, поліпшення технології, підвищення ефективності їх діяльності;
- з таких предметів, як «Будівельна механіка», «Металеві конструкції», «Залізобетонні конструкції»,

Загальні збори студентів

«Архітектура», «Будівельні машини», «Технічна термодинаміка» та ін. організовано виїзні консультації викладачів у населені пункти, де проживають понад десять студентів: Нікополь, Миколаїв, Красноармійськ, Кременчук, Рубіжне, Запоріжжя, Сімферополь тощо;

– відпрацьовано систему листування деканату з підприємствами, працівники яких проходили навчання: в одних листах деканат дякує підприємству за надану можливість студентам-заочникам добре навчатися і просить заохотити студента, а також врахувати його успішне навчання при вирішенні кадрових питань, в інших — просить обговорити результати навчання в колективі як такі, що не відповідають вимогам, які висуваються до якості підготовки спеціалістів і повинні турбувати керівників підприємств і громадських організацій.

Такі листи мали значний резонанс серед студентів, а також на підприємствах, де вони працювали. Ці заходи дозволили різко скоротити відсоток студентів, які не ліквідували заборгованості у визначені терміни.

Минав час. Протягом 1986–1987 рр. кількість спеціальностей на заочному факультеті скоротилася, адже деякі з них не відповідали профілю підготовки фахівців у інституті («Лісоінженерна справа», «Технологія машинобудування» та ін.). Контингент студентів зменшився і станом на 1990 р. становив 1582 особи. Підготовка здійснювалася за п'ятьма спеціальностями:

«Промислове і цивільне будівництво» (795 осіб), «Виробництво будівельних виробів і конструкцій» (158 осіб), «Теплогазопостачання і вентиляція» (251 особа), «Будівельні машини і обладнання» (319 осіб), «Будівництво» (59 осіб).

Перебудова у вищій школі супроводжувалася не тільки підвищенням вимог до якості підготовки фахівців, а й розширенням демократії в управлінні вищими навчальними закладами. Так, у 1987 р. на альтернативній основі новим ректором інституту було обрано завідувача кафедри технології металів, д.т.н., проф. В. І. Большакова. Одним із пріоритетів науковця стало збільшення кількості спеціальностей в інституті. Якщо в 1990 р. на заочному факультеті було п'ять спеціальностей, то сьогодні Інститут заочної і дистанційної освіти академії готує фахівців за 15 спеціальностями.

У 1991 р. на заочному факультеті відкрилася нова спеціальність — «Економіка і управління будівництвом», на яку було зараховано 50 студентів. У 1992 р. в академії організовано економічний факультет і 100 студентів вищеназваної спеціальності переведено на новий факультет, на заочному відділенні якого до 2002 р. здійснювалася підготовка кадрів для економіки України.

24 серпня 1991 р. Верховна Рада УРСР проголосила незалежність України. 1 грудня 1991 р. Всеукраїнський референдум підтвердив це рішення і обрав першого Президента незалежної України — Л. М. Кравчука. 8 грудня відбувся розпад Радянського Союзу.

Ейфорія перших днів свободи швидко минула. Розрив економічних зв'язків з колишніми республіками СРСР ще більше загострив економічну кризу в Україні. Фінансування освіти з кожним роком зменшувалося. Мізерна заробітна платня викладачів призвела до відтоку педагогічних кадрів у сферу бізнесу.

Плани прийому у ВНЗ за держзамовленням з кожним роком зменшувалися. Скорочувалася кількість викладачів.

Треба було подолати всі труднощі, які випали на долю ДІБІ в цей нелегкий час. В інституті залишилися тільки одноступені, які продовжували творити свою благородну справу. Вони не зронили честі і слави інституту, завойованої минулими поколіннями. І законірно, що в 1994 р. Дніпропетровському інженерно-будівельному інституту було присвоєно статус академії з красивою і лаконічною назвою: Придніпровська державна академія будівництва та архітектури.

В Україні почали зароджуватися ринкові відносини, перехід до яких вимагав підготовки фахівців із нових спеціальностей. Практично щороку в академії відкривалися нові спеціальності як на денній, так і на заочній формах навчання. Зростає інтерес молоді до економічних спеціальностей. На заочному відділенні економічного факультету з'явилися такі спеціальності: «Економіка підприємств» (1991), «Менеджмент організацій» (1995), «Фінанси» (1995), «Міжнародна економіка» (1997), «Облік і аудит» (1997).

На заочному факультеті створено наступні спеціальності: «Автомобільні дороги і аеродроми» (2000), «Екологія і охорона навколишнього середовища» (2002),

«Автоматизоване управління технологічними процесами» (2002).

Реалізація ринкових відносин в академії почала здійснюватися через підготовку фахівців за рахунок підприємств, організацій, фізичних і юридичних осіб за контрактами і цільовими договорами. Кількість студентів-контрактників з кожним роком збільшувалася, що дало змогу підтримувати і розвивати матеріально-технічну базу академії, а також зберегти штат викладачів, праця яких оплачувалася з позабюджетних коштів.

За час існування заочного факультету проведено велику роботу з організації навчального процесу, удосконалення навчальних планів і навчально-методичного забезпечення. Великий внесок у розвиток заочної форми навчання зробили ректори академії: М. Ю. Карчемський (1944–1953), Я. В. Рудник (1953–1961), І. П. Григоров (1961–1964), П. Т. Резніченко (1964–1987), В. І. Большаков (з 1987 р.); проректори: доц. М. М. Писанко (1967–1971), доц. Г. І. Акатов (1970–1980), проф. В. І. Харченко (1971–1991), проф. В. М. Глуценко (1980–1990), проф. А. М. Березюк (1990–2008), проф. А. П. Приходько (1991–2013), доц. О. В. Щербаківа (1998–2007); доц. І. В. Рижков (з 2006 дотепер), проф. Н. І. Верхоглядова (з 2008 дотепер); декани заочного факультету: доц. М. М. Писанко (1955–1960), доц. П. О. Гагарін (1960–1968), доц. Г. І. Акатов (1968–1970), доц. Ю. В. Самбор (1970–1978), доц. П. В. Шевченко (1978–1983), проф. В. І. Сокурєнко (1983–2002).

Протягом усього періоду існування заочної форми навчання заняття проводилися і проводяться провідними спеціалістами, професорами і доцентами з великим науково-педагогічним стажем.

Час вносив свої корективи: швидко змінювався ринок праці, змінювалися й вимоги до фахівців. Вища школа почала активно інтегруватися у світовий освітній простір, а це вимагало розробки і створення нових навчальних програм і форм навчання, які б задовольняли потреби як держави загалом, так і окремих регіонів.

ОГДАНСЬКИЙ
Іван Феодосійович

Декан технічного факультету, кандидат технічних наук, доцент

ПАПІРНИК
Руслан Богданович

Декан фінансово-економічного факультету, кандидат технічних наук, доцент

Розвиток перспективних напрямів підготовки спеціалістів у галузях будівництва, архітектури, екології та економіки вимагав подальшого вдосконалення заочної форми навчання, а також своєчасного впровадження нових форм навчання без відриву від виробництва. Це, своєю чергою, обумовило необхідність створення в академії нової організаційної структури, яка б забезпечила розвиток зазначених процесів.

З ініціативи ректора академії В. І. Большакова і декана заочного факультету В. І. Сокурєнка за підтримки Вченої ради академії Міністерство освіти і науки України Наказом від 11 лютого 2002 р. № 85 на базі заочного факультету створило Інститут заочної і дистанційної освіти (ІЗіДО).

Директором інституту призначено декана заочного факультету, завідувача кафедри теплотехніки та газопостачання, проф. В. І. Сокурєнка — радника Міжнародної інженерної академії, члена-кореспондента Міжнародної академії наук екології та безпеки життєдіяльності, академіка Академії будівництва України. Нагороджений знаком Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України», Почесною грамотою Верховної Ради України.

Спочатку до складу інституту входило два факультети: технічний і фінансово-економічний, а також відділення дистанційної освіти.

Підготовка фахівців на технічному факультеті здійснювалася за десятима спеціальностями: «Промислове і цивільне будівництво», «Автомобільні дороги і аеродроми», «Теплогазопостачання і вентиляція», «Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини і обладнання», «Автомобілі і автомобільне господарство», «Автоматизоване управління технологічними процесами», «Екологія і охорона навколишнього середовища», «Технологія будівельних конструкцій, виробів і матеріалів», «Прикладне матеріалознавство», «Землеустрій та кадастр».

Деканом технічного факультету ІЗіДО призначено доцента кафедри технології будівельного виробництва І. Ф. Огданського. У 1972 р. він закінчив ДІБІ. З 1974 р. працює на кафедрі технології будівельного виробництва: старшим інженером, молодшим науковим співробітником, старшим науковим співробітником, завідувачем науково-дослідної лабораторії, асистентом, доцентом (з 1990 р.). Кандидатську дисертацію захистив у 1986 р., опублікував близько 100 наукових робіт, має три авторські свідоцтва на винаходи і чотири патенти України. З 1992 р. працював заступником декана заочного факультету, з квітня 2002 р. — декан технічного факультету Інституту заочної і дистанційної освіти ПДАБА, радник Міжнародної інженерної академії, член-кореспондент Академії будівництва України. Нагороджений знаками Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України» та «Петро Могила».

Фінансово-економічний факультет готував фахівців за п'ятьма спеціальностями: «Економіка підприємств», «Менеджмент організацій», «Фінанси», «Міжнародна економіка», «Облік і аудит».

Деканом фінансово-економічного факультету призначено старшого викладача кафедри фінансів і кредиту Л. М. Левченко. У 1999 р. вона закінчила економічний

факультет ПДАБА. В академії працює з 1995 р.: спочатку — диспетчером, методистом економічного факультету, з 1999 р. — асистентом, старшим викладачем кафедри міжнародної економіки. В жовтні 1999 р. призначена заступником декана економічного факультету, а з квітня 2002 р. по грудень 2003 р. обіймала посаду декана фінансово-економічного факультету ІЗіДО. Має опубліковані наукові праці та навчально-методичні розробки з міжнародної економіки. Нагороджена Почесною грамотою та знаком МОН України «Відмінник освіти України».

З грудня 2003 р. факультет очолював к.т.н., доцент кафедри технології будівельного виробництва Р. Б. Папірник. У 1997 р. він з відзнакою закінчив академію, після завершення навчання в аспірантурі захистив кандидатську дисертацію.

В академії працює з 1997 р.: асистентом, доцентом кафедри технології будівельного виробництва, заступником декана з дистанційної освіти ІЗіДО (2002–2003), деканом фінансово-економічного факультету (2003–2013) та заступником директора ІЗіДО (з 2013 р.).

Опублікував близько 150 наукових праць, має 17 патентів. У 2005 р. нагороджений знаком МОН України «Відмінник освіти України», а в 2013 р. — Почесною грамотою Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. З 2012 р. є академічним радником Міжнародної інженерної академії.

З організацією ІЗіДО на технічному факультеті відкрилися три нові спеціальності. До фінансово-економічного факультету було приєднано заочне відділення економічного факультету ПДАБА.

Станом на 1 жовтня 2002 р. в інституті навчалися 1563 студенти за 12 спеціальностями.

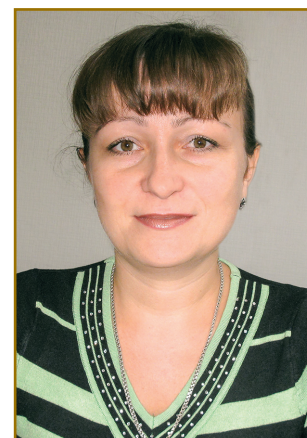
З кожним роком показник бажаючих навчатися в інституті підвищувався. На I курс зараховувалися до 800 осіб. Зростання контингенту студентів здійснювалося не тільки на основі збільшення щорічного прийому на I курс, але й завдяки відновленням і переведенням студентів з інших вишів і форм навчання. Щорічно такий контингент студентів становив від 115 осіб у 2002 р. до 507 осіб у 2008 р.

Окрім того, на старші курси приймалися особи, які закінчили навчальні заклади I і II рівнів акредитації

Л. М. Левченко

*Декан факультету,
2002–2003 рр.*

**СОЛОД
Леонтина Валеріївна**

*Керівник відділу
технологій дистанційного
навчання, кандидат
технічних наук, доцент*

та отримали диплом молодшого спеціаліста. За перші п'ять років суттєво збільшився контингент студентів в інституті (з 1563 до 3744 осіб).

Але вже починаючи з 2008 р. прийом до інституту катастрофічно зменшувався, і в 2009 р. на I курс було прийнято тільки 137 осіб. Обумовлювався такий стан початком у країні фінансово-економічної кризи, погіршенням добробуту населення і демографічною «нішею». На жаль, така ситуація не покращилася і сьогодні.

На зміну постіндустріальному суспільству приходять інформаційне. За останні десятиліття в усьому світі значно зросла потреба масової освіти, підвищення її якісного рівня, перепідготовки, що зумовило появу нових форм навчання, зокрема дистанційної освіти. Дистанційна освіта справедливо розглядається як перспективний напрям розвитку національної системи освіти.

Пріоритетним вектором розвитку ІЗіДО є впровадження в навчальний процес технологій дистанційного навчання, яке розпочалося в 2002 р. Ця робота координується відділом технологій дистанційного навчання, який очолює доцент кафедри системного аналізу та моделювання в теплогазопостачанні, к.т.н. Л. В. Солод. У 1993 р. вона з відзнакою закінчила будівельно-технологічний факультет ДДІБІ за спеціальністю «Теплогазопостачання та вентиляція», у 2002 р. — аспірантуру ПДАБА. У 2011 р. захистила кандидатську дисертацію.

В академії працювала стажером-дослідником, асистентом кафедри теплотехніки та газопостачання, з 2003 р. — начальником відділу дистанційної освіти Інституту заочної і дистанційної освіти ПДАБА, з 2012 р. — доцентом кафедри теплотехніки та газопостачання, а з 2015 р. — доцентом кафедри системного аналізу та моделювання у теплогазопостачанні. Має 45 наукових публікацій з питань теплопостачання та дистанційної освіти.

Спільно з Леонтиною Валеріївною працюють спеціалісти з телекомунікаційних технологій, які пройшли курсову підготовку при Міністерстві освіти і науки України з програмного та технічного забезпечення і дистанційного навчання та отримали відповідні сертифікати. Високий кваліфікаційний рівень співробітників

ІЗіДО та інших працівників ПДАБА дозволяє використовувати в навчальному процесі програми для інтерактивної роботи студентів, відео- та аудіоматеріали, Інтернет-конференції, вебінари, дискусії. Такі методи й форми навчання дають можливість значно підвищити рівень виконання самостійної роботи. Важливо зазначити, що саме самостійній роботі студента надається особливе значення в Болонській конвенції та при організації кредитно-модульної системи навчання.

Співробітники ІЗіДО є постійними членами від ПДАБА таких комісій Координаційної ради з розвитку системи дистанційного навчання при Міністерстві освіти і науки України:

- комісія з моніторингу якості, експертизи і сертифікації дистанційного навчання;
- комісія з науково-методичного забезпечення дистанційного навчання;
- комісія з нормативно-правового забезпечення дистанційного навчання;
- комісія з кадрового забезпечення дистанційного навчання.

Інститут заочної і дистанційної освіти ПДАБА вперше в Україні почав здійснювати навчання за дистанційними технологіями з I курсу.

З 2009 р. щорічно випускаються бакалаври, спеціалісти та магістри, які здобули освіту дистанційно.

Сьогодні за дистанційними технологіями в ІЗіДО навчається близько 300 студентів технічних та економічних спеціальностей. Цей напрям діяльності ІЗіДО постійно розвивається та вдосконалюється: активно працює сайт інституту — <http://izido.pgasa.dp.ua>, створюються нові дистанційні курси (електронна база ІЗіДО складає близько 350 дистанційних курсів), тести для контролю та самоконтролю засвоєння знань, інтерактивні комп'ютерні моделі лабораторних робіт. Науковці ІЗіДО є авторами понад 30 наукових статей та тез доповідей на конференціях різного рівня із проблематики дистанційної освіти, методичних вказівок з реалізації дистанційного навчання для викладачів та студентів.

Використовуючи досвід впровадження технологій дистанційного навчання в заочній формі, запропоновано концепцію електронної підтримки навчального процесу для всіх форм навчання, що відповідає вимогам часу, наближує до європейських та світових стандартів у галузі освіти.

Незважаючи на відносну молодість інституту, за весь період свого функціонування він зумів стати одним із провідних навчальних підрозділів академії, що реалізує новаторські дистанційні програми навчання на економічних та технічних спеціальностях.

Високопрофесійному керівництву інституту вдалося сформувати чудовий колектив однодумців, який впевнено довів, що йому вже сьогодні до снаги виконання найскладніших завдань, зокрема стосовно підготовки нового покоління фахівців України, які володіють не тільки високопрофесійними знаннями, а й інноваційними технологіями.

18 липня 2013 р., керуючись ст. 30 та 32 Закону України «Про вищу освіту», ст. 7 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», п. 4.5 статуту ПДАБА

Проведення державного іспиту за фахом

та зауваженнями, зазначеними Державною інспекцією вищих навчальних закладів в період перевірки академії з 27 червня 2013 р. по 6 липня 2013 р., згідно з наказом ректора академії, була затверджена нова структура та штатний розпис Інституту заочної і дистанційної освіти, за якими у складі інституту відсутні факультети. Були введені посади заступників директора та провідних фахівців зі спеціальностей. Заступником директора з технічних спеціальностей призначено І. Ф. Огданського, з економічних — Р. Б. Папірника, провідними фахівцями — Л. М. Левченко та О. А. Коваленко, які раніше виконували обов'язки деканів та заступників деканів факультетів.

Сьогодні основним завданням ІЗіДО є підготовка бакалаврів, спеціалістів та магістрів для потреб галузей будівництва, архітектури, екології та економіки України.

Створення Інституту заочної і дистанційної освіти дозволило не тільки збільшити кількість спеціальностей, за якими в академії готують фахівців, а й сприяло організації відкритого навчального закладу з різними формами навчання, досягненню принципово нового рівня якості підготовки спеціалістів, приведенню системи освіти у відповідність до нинішніх економічних можливостей і потреб держави.

63 роки існує заочна форма навчання у ПДАБА. 63 роки академія готує фахівців, які після випуску працювали та працюють у всіх куточках України та за її межами. За ці роки в академії без відриву від виробництва підготовлено понад 16 тис. фахівців: інженерів-будівельників, інженерів-технологів, інженерів-механіків, інженерів-педагогів, економістів, менеджерів, екологів.

Серед випускників ІЗіДО — керівники найвищих рівнів. Без відриву від виробництва одержали освіту та здобули високі державні посади: В. П. Пустовойтенко — український державний діяч, прем'єр-міністр України (1997–1999), П. Є. Єсіпенко — заступник голови Ради Міністрів Української РСР (1975–1987), В. І. Череп — голова Держбуду України, Г. М. Гейман — завідувач відділу Міністерства будматеріалів УРСР, І. І. Шевченко — завідувач відділу будівництва Дніпропетровського обкому КПУ, А. П. Воловик — заступник голови Дніпропетровського міськвиконкому, І. А. Лях — перший заступник міністра навоколишнього довкілля, І. П. Варшавський, С. Я. Таслицький — начальники главків та ін. У свій час обіймали посади: генерального директора «Облтепломережі» — Ю. М. Пронченко, «Міськтепломережі» Дніпропетровська — І. Ф. Свередюк, ДП «Облводоканал» — В. І. Бенда та ін. Зараз продовжують працювати: А. Я. Виноградов — генеральний директор промислово-торгового холдингу КАСК, В. Ю. Богданов — генеральний директор ЗАТ «Союз БИ-ГАЗ-СИ», яке в 2011 р. перейменовано на ТОВ «Союз Естейт» та ін. Понад 100 випускників були співробітниками Державтоінспекції області, міст і районів.

Це тільки невелика кількість випускників, імена яких мають бути записані великими літерами не тільки в історії академії, а й в історії нашої країни. Ми повинні пишатися ними.

Багато випускників інституту і нині відвідують академію, завжди добрим словом згадують студентські роки та висловлюють вдячність своїм викладачам і наставникам за одержані знання, за прищеплену їм сміливість дивитися в майбутнє, за сформовану потребу брати активну участь у розвитку суспільства.

Колектив інституту, 2016 р. Зліва направо: інж. Л. В. Довгорукова, пров. фах. О. А. Коваленко, метод. О. О. Савшак, метод. В. В. Дірявка, метод. В. Б. Цимбал, інж. Г. Б. Зуякова, заст. дир. І. Ф. Огданський, дир. ІЗіДО В. І. Сокуренько, пров. інж. Н. С. Іщенко, метод. В. В. Кударь, нач. відділу Л. В. Солод, метод. А. М. Якименко, пров. фах. Л. М. Левченко, заст. дир. Р. Б. Папірник, секр. І. О. Іщенко